Ч. 55 (11.396). Львів, середа 13. березня 1929. Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. шадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: М. січно: в краю 5·00 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Наступ на національні установи.

Львів, 12. березня 1929.

Наші ліві, комуністичні й комунізуючі чинники завзялися опанувати всі українські національні установи. До тієї цілі йдуть вони всякими шляхами і не погорджують при тім ніякими засобами. Очевидно, що ніхто не може їм заборонити їхнього бажання посісти весь наш національний здобуток, бо від самого бажання до його здійснення дуже далека дорога. Одначе не можна не розкривати на це очей українського зорганізованого громадянства, що стоїть на національній плятформі та дорожить українськими установами, що є здобутком праці цілих поколінь, як цінностями. При розгляді заборчих аспірацій наших інтернаціоналістів на національне добро, не слід ніколи забувати на те, що здійснення тих аспірацій було б при нинішніх обставинах рівнозначним з цілковитим провалом усіх тих установ. Інтернаціоналісти свідомо того хочуть, бо ставлять справу так, що або вони будуть у наших установах панами, або нехай тих установ зовсім таки не буде.

Для приспішення реалізації своїх цілей наші ліві використовують всяку нагоду, а найрадше загальні збори тих установ. Там займаються вони передовсім переводженням таких засобів як підривання авторитету теперішніх провідників установ, як штучне насаджування галасливої опозиції на зборах і накінець як демонстрування своїх політичних гасел. Учасники загальних зборів „Просвіти“ двох останніх літ мали нагоду це оглядати і переживати. Та вживають вони також інших засобів, а саме: дуже частенько натягають на себе плащик т. зв. безпартійности і проводять усування немилих для них людей з управ поодиноких установ нібито тому, що вони є членами політичних партій. На їх місце вишукують звичайно нефахових ділетантів, які мають інтернаціоналістам промощувати шлях до цілковитого опанування тих установ. Та про те доволі.

Нині хочемо познайомити наших читачів з плянами і програмою „Сель-Роб-у Єдности“, які він має щодо „Ревізійного Союзу Українських Кооператив“ і „Просвіти“. Перед загальними зборами обох тих установ розіслав Центральний Комітет тієї, ще до недавна не комінтернофільської а москвофільської (воленародівської) групи окремі інструкції до своїх „окружних, повітових і районових організацій“, в яких поставив справу дуже ясно. Він хоче опанувати „Ревізійний Союз“ і „Просвіту“. Не забуваймо, що в Ц. К. тієї групи чи партії сидять всі ті бувші москвофіли, що скапітулювали зовсім з боротьби за опанування „Общества ім. Качковского“, до якого належали і залишивши його цілковито діячам під знаку „Русского Голосу“, перенесли свою „діяльність“ на терен українських національних установ. В одній з названих інструкцій читаємо, що кожна організація (Сель-Робу-єдности) має подбати про те, щоби на загальні збори „Ревіз. Союзу“ вибрати своїх делегатів, які по приїзді до Львова мають зголоситися відразу до канцелярії „Сель-Робу-єдности“, а що. но звідси піти на збори.

„Гроші — читаємо в інструкції — не повинні бути перешкодою у приїзді делегата. Делегат мусить приїхати“.

Спиняючись над завданням кооперації інструкція формулює його так:

„Завданням кооперації, як організації селянсько-робітничих мас, є не лише давати своїм членам можність негайних користей в якомунебудь чиої, а в першій мірі служити як знаряддя для усвідомлення й організування селянсько-робітничих мас до боротьби за повне соціяльне і національне визволення, за селянсько-робітничий уряд, за соціялізм. Загальні збори Українських Кооператив, устами селянсько-робітничих делегатів, повинні ствердити, що цих завдань українська кооперація нині не сповняє“.

Дійсно українська кооперація намічених сельробівською інструкцією завдань ніколи не сповняла і віримо, що й сповняти не буде, бо її завданням економічне піднесення та господарське унезалежнення народу, а не боротьба „за селянсько-робітничий уряд і соціялізм“.

В іншій інструкції тієї самої партійної управи вичитуємо відносно „Просвіти“ завдання для партійних діячів „Сель-робу-єдности“ на місцях:

„Всі члени нашої партії повинні негайно на терені читалень „Просвіти“ приступити до сотворення сельробівських фракцій з метою вести свою сельробівську працю по читальнях зорганізовано. Для тої цілі належить усім партійним комітетам скликати довірочну нараду всіх партійних членів, які є членами „Просвіти“ (в іншому місці закликають вони своїх партійців до масового вписи в члени „Просвіти“. — Ред.), вибрати провід, який стояв би на чолі сельробівської фракції в „Просвіті“ і кермував працею. Ударним завданням сельробівських фракцій і проводу буде відготовити загальні збори місцевих „Просвіт“, які будуть вибирати делегатів на загальний збір „Просвіти“ у Львові. Місцеві парт. організації мусять доложити всіх старань, щоби делегатами на заг. зб. „Просвіти“ були вибрані наші свідомі активні товариші.“

Далі довідуємося з інструкції, що на загальних зборах „Просвіти“ у Львові представники „Сель-Робу-єдн.“ мають виступити з безпощадною критикою всеї організаційної і видавничої діяльности, доказуючи, що вона

„має на меті поширити в масах націоналістичну і клерикальну дурійку і закріпити впливи ундо-радикалів та фашизму“ а не служити *інтересам українського селянства та робітництва“.*

Про домагання „Сель-Робу-єдности“ до „Просвіти“ читаємо в інструкції таке:

„Рівночасно з критикою діяльности мусять бути висунені сельроб-фракцією конкретні домагання, а саме: реорганізації Матірного Т-ва „Просвіта“ згідно з кляссовими інтересами широких селян. і робітничих мас відносно видавничої діяльности і очищення її від всяких націоналістичних і клерикальних пересудів і т. п.“

Буквально такі самі вказівки подані в тійже інструкції і щодо кооператив. Але найцікавішим є означення завдань „Просвіти“ в ще іншій інструкції „Сель-Роба-єдности“. Отже згідно з інструкцією „Просвіта“ повинна служити

„лише інтересам селян і робітників, повинна ширити освіту, побудовану на соціялістичному світогляді, що є єдиною правильною науковою зброєю трудящих мас у їхній боротьбі за соціяльне і національне (?) визволення“.

З уваги на те, на заг. зборах „Просвіти“ треба приняти постанови про видавання просвітньої літератури в дусі „ідеольогії трудящих мас“, тобто в більшовицькій ідеольогії і т. д.

Хто все те уважно перечитає, той зрозуміє, до чого хочуть довести „Просвіту“ й усю українську кооперацію наші інтернаціоналісти. Рівночасно кожний зрозуміє також те, що тут треба братися до праці та брати активну участь у боротьбі за опанування душі народу, у боротьбі, яку накидують нам інтернаціоналісти в усяких формах, а в тім і в формі боротьби за опанування національних установ.

Пепесівська активність.

Шкільний законопроект ППС., його зміст, мотиви внесення та його безвиглядність в теперішньому моменті.

Парляментарний клюб ППС зголосив у соймі в дні 28. м. м. проєкт закону, що управильнює питання шкільництва національних меншостей в Польщі. Згідно зі зголошеним законопроєктом основним типом державної школи для дітей національности української, білоруської, німецької й литовської є школа з матірньою мовою навчання, себ-то школа, в якій навчання та внутрішне й зовнішне урядування відбувається в рідній мові та якої програма бере на увагу своєрідні прикмети культури даного народу. Справами шкільництва для національних меншостей управляють спеціяльні національні державні підсекретаріяти міністерства освіти. В шкільних кураторіях покликується до життя для цеї справи виділи з окремими візитаторами для шкільництва кожної національної меншости. Для шкільництва кожної національности покликується до життя окремі органи шкільного самоврядування всіх ступнів. Члени тих самоврядувань — чи то з номінації шкільної і церковної влади, чи з вибору територіяльних самоврядувань, чи з кооптації повинні належати до тієї національности, для якої покликаний є даний орган шкільного самоврядування. Шкільну мережу твориться окремо для кожної національности згідно із загальними основами шкільної сітки. Основою до творення шкільної мережи є шкільна метрика, що обійматиме й рубрику національности. Шкільну метрику вестимуть органи територіяльного самоврядування. Ті органи не мають права квестіонувати національности дітей, поданих батьками чи опікунами.

Середні загально-освітні й професійні школи та учительські семинарії основується виключно з рідною мовою дітей. У Львові буде оснований університет з українською викладовою мовою з правами інших високих академічних шкіл.

На теренах, на яких дана меншість творить значніший відсоток населення, вводить в польських школах навчання мови тієї меншости.

Ось в загальному основні постанови пепесівського проєкту.

З того приводу помістив „Роботнік“ передовицю пос. А. Прухніка під написом „Перший крок“, в якій між іншим читаємо:

„Десятиліття нашої держави було десятиліттям занедбання в тому напрямку (себ-то в напрямку розвязки національного питання — Ред.), десятиліттям фальшивих кроків, десятиліттям помилок, десятиліттям пасивности й безрадности в розвязуванні тієї проблеми... Була спроба управильнити справу меншостевого шкільництва, що найшла вислів у законі, який ввів „утраквізм“. Той принціп, хибний у свойому заложенні, введено в життя в той спосіб, що він викликав загальну ненависть навіть серед поляків. Там, де „утраквізм“ був для національної меншости кроком назад, ввели його поквапно, де був кроком вперед — повелися якраз навпаки. У висліді тзв. закон Грабського позбавив національні меншости соток (понад дві тисячі! — Ред.) шкіл, даючи їм в заміну дуже небогато (не даючи їм нічого! — Ред.). Сьогодні не може той закон бути основою управильнення тієї проблеми.

„Не виріключись думки про боротьбу за територіяльно-національну автономію, в теперішній хвилі виступаємо з ініціятивою закону, що управильнює одну ділянку, одну сторону проблеми. Трактуємо її як складову й організаційну частину загальної автономії, частину, яка з огляду на своє величезне значіння попередить, а може й підготує цілість.

„Першою й головною засадою, на якій ми оперли подрібну конструкцію нашого проєкту, є повна рівноправність, відкинення всякого шкільного привілею для якої-небудь національности. Коли в нашому проєкті недостає якогось права, якого могли би бажа и національні меншости, то недостає його й для польського населення. Коли одержить його польське населення, то одержать його й національні меншости. Бо наш проєкт вийшов з точки погляду обовязуючого шкільного устрою.

„Другою головною основою нашого проєкту є принціп національної школи, кожного типу й кожного ступня, для кожної національности.

„Думаємо теж, що кожний нарід повинен мати вплив на розвиток своєї школи. Звідсіль випливає принціп окремої шкільної адміністрації й окремого шкільно-національного самоврядування, який ми вповні взяли на увагу в нашому проєкті“.

Тільки говорять коментарі „Роботніка“ до пепесівського законопроєкту. Ми з розмислом досі не займали становища до зголошеного законопроєкту, вижидаючи на становище польської преси. Не займали ми становища ще й ...

му, що це є проект маневрово-політичного характеру. Цікаво напр. чому пепесівці, які нераз були при владі, які мали величезні впливи і які могли при слабому натиску перевести неодин закон у соймі, нагадалися аж тепер, коли вони є на черствому хлібі, часом навіть безнадійної опозиції, зробити „перший крок“. Уже це одно звільняє нас від потреби займати становище до законопроекту, який не має вигляду стати обовязуючим законом і за який не поведе боротьби ППС.

Поява шкільного проекту ППС є все-таки помітною парляментарною подією. Здавалось-би, що цей проект викличе живу дискусію в польській пресі. Тимчасом не помітно в польській пресі більшого зацікавлення. Т. зв. державна, народово-бебістична преса або промовчує справу внесення цього законопроекту, або збуває його короткими іронічними увагами. Деяку увагу зголошеному законопроектові присвятив тільки „Курер Віленьскі“ (демократичний орган з бебістичними симпатіями) і краківський „Час“.

„Без сумніву одною з найбільших болячок у внутрішньому житті польської держави є неуправильнення досі справи шкільництва національних меншостей. На ту тему писано багато, але зроблено дуже небагато (навпаки, але в протилежному напрямку! — Ред.)“.

чиється на наслідках закону Грабського-Тугута і на апробуючому той закон відношенні потрав-чевого правління. „Не входимо в побуди, які кермували тим виступом (ППС), не обманюємо себе також, щоби проект, вироблений ППС, міг бути зреалізований в усій повноті, а навіть щоби в близькій будучині ввійшов на порядок нарад сойму. Важним є зроблення першого кроку, проломання дотеперішньої пасивности рішаючих чинників, які не зможуть вже перейти до денного порядку над внесеннями ППС“.

Ми дозволимо собі бути іншої думки. Рішаючі чинники, особливо тепер, після переходу на позиції „народового табору“, перейдуть і над цим проектом до денного порядку, респектуючи й дальше ліквідуючий українське шкільництво закон Грабського-Тугута.

Краківський „Час“, який давніше, коли займав опозиційно-менторське становище, любив від часу до часу сказати слово правди „рішаючим чинникам“, тепер — находячись серед рішаючих чинників — зазначує, що зголошений проект „культивує й розвиває національний сепаратизм“ меншостей.

Це було би все, що досі в тій справі появилося на сторінках польської преси. Правда, в справі цього проекту забирав іще голос і жидівський „Наш Пшегльонд“, висловлюючи здивування, чому справу жидівського шкільництва відложено до окремого трактування. „Роботнік“

Після такого вступу виленський орган зупиняється з жидівським закидом у той спосіб, що — мовляв — жидівський орган не признає ніяких реформ, коли вони не обіймають жидів.

Пепесівський проект в справі національного шкільництва є тільки доказом, що ППС находиться в досить скрутному положенні. Інакше не моглоб бути мови про зголошення проекту. А здійснення того проекту — і то лише у формі теоретичного закону, який ніколи не був би введений в життя, булоб можливе тільки тоді, колиб скрутність обняла більшу частину польського сойму, колиб наступили випадки під прапором: бути чи не бути!

За океаном.

Америка на „Рідну Школу“.

За американською українською пресою подаємо виказ значніших сум, що їх зложили поодинокі церкви, громади й установи на старокраєву „Рідну Школу“ при нагоді обїздки делегата Р. Ш. Льва Ясінчука по амер. українських громадах. Зложили в долярах: Укр. кат. церква, Джерзи Сіті, Н. Дж. 50, Чорноморська Січ, Ню Йорк 50, У. Н. Поміч, Питсбург 50, Тов. ім. І. Франка, Питсбург 18.50, Збірка в церкві в Ню Йорку 51.08, Тов. Дністер, Н. Й. 50, Укр. Клюб, Шикаго 169, Т-во Укр. Жінок, Шикаго 80.50, Горож. Клюб, Шикаго 50, Т-во „Бандурист“, Гартфорд 50, Т-во „Боян“, Мек Кізпорт 50, Церк. громада, Ривергед, Л. Ай. 27.50, Комітет Рідної Школи, Ню Йорк 408.18, Комітет Рідної Школи, Батлер, Па. 94.20, Громада Вилмердинг, Па. 54, Гр.-кат. громада, Шикаго (Савт) 89, Віч. комітет, Шикаго 893.30, Віч. ком., Миннеаполис 134.01, Церк. громада, Боффало (Іст) 11.75, Укр. громада, Боффало (Блек Рак) 26.75, Укр. церква, Ленкестер 23.25, Церк. ком., Бруклин 211.80, Ком. Р. Школи, Питсбург 200, Українці в Нюарку 700, Громади Ню Кенсингтон і Арнолд, Па. 202, Віч. комітет Карнеґі і Мек Кіз Какс, Па. 270, Ком. Р. Школи, Ембридж, Па. 250, Ком. Вілинг, В. Ва. 100, Ком. Янгставн, О. 102, Ком. Гемтремк, Миш. (в готівці і деклярацях) 1.379, Ком. Дітройт (в готівці і деклярацях) 1.303.18, Ком. Клівленд 250.

Діточий концерт у Филаделфії.

В неділю 17. І. уладила українська школа ім. Івана Франка (в Січовому Домі) гарний діточий концерт. Велика й ріжнородна програма концерту дала нагоду зібраній публиці познайомитися з працею в цій школі і з тим матеріялом, що є між нашими малими школярями. Кілька десяток менших і більших дітей деклямувало українські вірші. Більшість з них віддавали слова українських поетів чистою і складною мовою. По других видно було, що їм трудно приходиться вимовляти рідне слово, бо рідко чують його поза своєю школою. Особливо багата була музична частина програми. Дванацять малих співачок виступало з сольовими співами, виконуючи головно українські народні пісні. Їх гарний спів позазав ще раз, що між нашою дітворою є богато музикальних талантів, яких родичі не повинні занедбати. Діточий хор відспівав складно низку українських народніх пісень. Зібрана численно публика витала сердечно малих учасників попису і нагороджувала оплесками їх продукції.

(„Америка“).

Виклади Василя Авраменка.

В неділю, 17. лютого ц. р. вперше загостив до українців у Филаделфії український балетмайстер і вчитель танків Василь Авраменко. Він мав перший виклад у великій салі Товариства Горожан. Виклад був живий, цікавий, повний прикладів з історії, із щоденного життя, а також і веселих моментів та жартів. До того виклад був виголошений гарною мовою і тому публика слухала вельми радо і з великим заінтересуванням. Авраменко говорив про історію й культуру українського народу і відтак виказав, що український танок — це частина культурного дорібку українського народу. Українці повинні цінити і розвивати — казав він — все своє, рідне, всі свої культурні дорібки, передовсім тому, що вони наші рідні цінности, а також і тому, що вони дійсно великі культурні цінности, якими можемо задивувати світ. По правді, то аж чужинці нам сказали і признали, яка краса в нашій пісні, музиці і танках, а тепер вже пора і нам самим пізнати й цінити наші великі народні скарби. — Другий виклад Авраменка відбувся в неділю 24. лютого теж у великій салі Товариства Горожан. Авраменко розказував про свої артистичні обїздки по Галичині, хо Гуцульщині, в Західній Европі і в Канаді та представляв красу українських танків.

ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

„Щасливі“ й „нещасливі“ славянські меншости.

„Слово Польске“ в статті „Славянські меншости“ вказує на значіння меншостей для консолідації даної держави. Зближення між славянськими державами можливе тільки тоді, коли меншости, що живуть в їх границях, а які належать до іншого славянського народу, користуватимуться повнотою свобідного розвитку. По державній приналежности славянські меншости ділиться на дві групи: на славянські меншости в славянських державах і на славянські меншости в чужоплемінних державах. Крім того слід розріжнювати в практиці меншости, що живуть суцільною масою на просторах, які прилягають до державної території свого народу, і меншостями розсипаними.

Післявоєнна розвязка проблеми славянської незалежности дала такий наслідок, що кількість славян, які живуть в несвоїх, але славянських державах є значно більша, як кількість славянських меншостей під чужоплеміннним пануванням. Славянські меншости живуть в таких чужоплемінних державах: в Німеччині, Австрії, Мадярщині, Литві, Латвії, Італії, Греції і Румунії. В Німеччині живуть поляки, чехи і лужицькі серби. В Австрії маємо словінців і чехів, в Італії — словінців і хорватів, в Румунії — українці, болгари, москалі і поляки, в Греції — македонці (болгари), в Литві й Латвії — поляки й білоруси. *„Славянські держави, що мають в своїх межах славянські меншости, вкінці зуміють погодитися з ними і між собою. Завданням заграничної політики славянських держав мусить бути м. і. і обалівість за поліпшення долі своїх меншостей в неславянських державах через відповідне міжнародне управильнення тієї проблеми“.*

З цього ясно, що нещасливими є лише дрібні славянські меншости в чужоплемінних держа-

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

БЕЗЖУРНІ ДНІ. 5)

Оповідання.

(Продовження.)

— Пане Грицьку, дозвольте вас спитати: відки ви взялися? Так нагло та нечайно... — запитала Ксеня.

— Відки? Зі Львова! Просто їдемо до вас! — відповів Грицько.

— Зі Львова ми виїхали ще в понеділок, а нині вже середа! — поправив Стецько. Йому хотілося вколоти — як завсіди — свого приятеля, коли він говорив неправду, й рівночасно з тим і бажалося сказати щось веселого і жартівливого. — Отже ми просто їдемо зі Львова від понеділка до нині.

— Деж ви були?

— Ніде! — перебив Грицько.

— По дорозі вступили до Цапівки, — відповів Стецько.

— Ага! Ага! — засміялася Ксеня і Стецько побачив як заблищали її чудові білі зуби. — Ви їздили, пане Грицьку, до Ксені. Ага! І що там було, кажіть, кажіть! — просила, звертаючись до Стецька.

— О, цікава, як кожна жінка на любовні справи! — промовив Грицько.

— Грицько видає саме свої любовні поезії, тож перед виданням їздив розпрощатися з нею. Раз на завсіди! Та прощався три дні і — слухайте, панно Ксеню! Там починають уже музики грати до весілля! Чуєте?

— Неправда, це все неправда! — обрушився Грицько. Але Стецька огортала радість і веселощі, і він розказував, який то тепер Грицько войовничий, гордий — а який маленький був біля Ксені, як розпливався, щебетав... Грицько відгризався зпочатку, як знав та вмів, але нині не був у веселому настрою. В противенстві до нього Стецько попав у веселий настрій. Крім Стецька почала атакувати Грицька також Ксеня, що мусіла відразу станула по стороні Стецька.

І так дійшли вони до попівства, що стояло на краю села.

Просторий, біленько вибілений дім стояв край села серед розлогого вишневого саду. Від дому надбіг високий кудлатий пес, прибіг і став ласитися до Ксені, а потім до Стецька.

Сад дрімав під вечір. Вишні угиналися під тягарем червоних рясних овочів. Близче хати росли розлогі яблуні й високі товстолисті горіхи, сподом при висічених у мураві стежках бігли рядки агресту й виничок. Стежки були висипані свіжим жовтеньким піском. Перед самою хатою красувалися грядки квітів. У глибині саду стояла альтана, обросла диким виноградом, жмутками хмелю й червоною фасолею.

— Татко мабуть у альтанці.

І справді пан-отця застали вони в альтанці. Провірював рахунки місцевої кооперативи.

— Ось і гості! — втішився пан-отець. — Молоді приїхали із столиці, привезли напевно купу новин.

Ксеня пішла тимчасом стежкою поміж агрестами й виничками до дому. Погляд Стецька стежив за нею і любувався її рівним, супокійним холом і високою поставою. По хвилі вертала вже без капелюха, на рамені несла білу скатерть і стала застеляти стіл. Кілька хвилин пізніше вийшла і пані-матка в довгому, білому, чисто випраному фартусі, що сягав їй від шиї аж по кістки. Ишла поважно, як сестра милосердя, несучи на підносі підвечірок. Уже здалеку всміхалося її товсте лице до Грицька. Підійшла ближче і ніби спльовувала:

— Тьфу, тьфу! Щоб не наврочити! Пан Грицько — рідкий гість, а прибраний якби на весілля! Тьфу, тьфу, щоб не наврочити!

Грицько витався з панею-маткою, як з рідною мамою й оправдувався, що не міг приїхати, в нього-ж усе виклади, лябораторії і боротьба за хліб. Та пані-матка й не зважала на його слова, тільки оглянула його як сина, що вертає із чужини, і промовила:

— Добре виглядаєте на лиці, пане Грицьку; видно, що й біда нічого вам не зробить!

— Нехай мамця його так не жалують, не тішаться так ним. Якби не Цапівка — він певно не приїхав би до нас.

— Цапівка? — хто-ж там є? — питала панімаматка ,вдаючи, що нічого й не знає.

— Там-же Ксеня!

— Яка Ксеня?

— Ніби мамця не знають... Та, що до неї пише пан Грицько поезії.

— Ага, ага! Ви там були? І що? Як там? Старий, — говорила до чоловіка, — лагодь гроші, їдемо на весілля!

— До того ще далеко — боронився Грицько, хоч його очі світили радісно.

Стецько сидів уже біля Ксені, якось також ніби випадково

вах, а великі частини славянських народів повинні почуватися щасливими вже тому, що вони входять у склад славянських держав, які колись порозуміються зі своїми славянськими меншостями і між собою щодо їх долі. Тимчасом положення великих славянських меншостей в славянських державах мало чим ріжниться від положення дрібних меншостей в чужоплемінних державних організмах. Зрештою, чи „щастя" має міститися в тому, що дану славянську меншість зїсть славянська держава, а не чужоплемінна? Навпаки, передумовою вирішення проблеми славянських меншостей в чужоплемінних державах мусить бути справедливе вирішення цеї справи у славянських державах. Бо тільки полагода справи великих меншостей може бути моральною легітимацією до оборони дрібних меншостей в чужоплемінних державах.

Ще про Жабче.

(Від нашого постійного кореспондента.)

Луцьк, 9. березня 1929.

Подаю деякі подробиці до того, що вже було сказане про події в с. Жабчу на Волині в ч. 50 „Діла".

В парохії Жабче нараховується понад 800 душ православних: у Жабчу 308, решта в прилученому с. Смикові. По підрахунку „уніятів" є їх нібито 160 душ.

Ця „уніятська" меншість находиться в усіх відношеннях в упривілейованому становищі та користає з опіки й допомоги. Ще в той час, коли уніятських родин було всього 7, їм передано церкву і всі парохіяльні будинки: дім пароха й господарські забудовання. В домі мешкають уніятський священик Селецький (б. православний священик; першим був Рудницький) та дяк, а також відправляють там богослуження. Парохіяльну шопу Селецький розбирає на паливо, решта будинків руйнується. Свящ. Селецький, як також інші уніяти мають для оборони пальну зброю.

Православні позбавлені тепер всього, хоч як церкву, так і парохіяльні будинки вибудовано коштом православного населення. Від місяця православним парохом є свящ. Сагайдаківський, молодий, енергійний, якого парохіяни дуже люблять. — Служби Божі править він у приватному помешканні.

20. лютого православні селяни побачили, що печать на церкві зірвана й двері відчинені. Миттю зібралося біля 200 селян, які разом із свящ. Сагайдаківським ввійшли до церкви. Бракувало чаші та інших річей. Спрофановану церкву наново освячено. Парохіяни разом із священиком, очікуючи нової профанації, вирішили не залишати церкви до того часу, поки їм її не повернуть.

Вечером тогож 20. лютого прибуло двох поліціянтів, які поставили біля церкви охорону. Другого дня прибуло з Луцька й ближчих постерунків аж 32 поліціятів та двох аґентів на чолі з комісарем Кулешою. Церква була окружена з усіх боків. Заборонено сходитися. Одну жінку, що несла їсти рідним, які сиділи в церкві, потурбовано. Селянам прийшлося прокормлювати поліцію й давати підводи. Щодня з села виходило 7—10 підвод. Від неділі (24. лютого) зносини з зовнішним світом припинилися. Поліція зайняла церкву. Частина селян заваталася, й вийшла. Одначе біля сотні парохіян із свящ. Сагайдаківським і дяками Кескою й Березієм ввійшли до вівтаря, де перебули до 5. березня, не отримуючи ні їди, ні води й страшенно терплячи від морозів.

Хто в стані описати, що пережили ці добровільні вязні в ці довгі дні голоду й морозів! Щоби злагіднити спрагу, вони збирали сніг і лід з замерзлих вікон і ділилися ним так, щоб кожному дещо припало на спрагнений язик. Щоби змусити вязнів здатися холодом, з церкви усунено залізну грубку. Дівчина Параня Улянчуківна забула в притворі тепле одіння. Селяни просили надаремно віддати його. Вона мерзла тільки в легкому одінні.

На 6-ий день, не будучи в силах дивитися на муки парохіян, о. Сагайдаківський у ризах навколішках благав дати хоч трошки води для дітей. Води не допущено. Єдину втіху нещасні знаходили в молитві: кілька разів на день, а навіть і в ночі (в вівтарі) відправлялися богослуження, а поліція в той час у середущій церкві вартувала. На 7-ий день 20 селян уже не в силах були переносити холод і голод, бо були цілковито хворі, й священик упросив їх йти додому. В церкві залишилося ще біля 90 люда, які терпеливо перемучились до пятниці (1. березня). Цього дня заступник старости з поліцаями ввійшли до вівтаря й силою усунули селян. Священика в церковному одязі потурбовано, ризи знищено. Його зімлілого й непритомного кинуто на сани. Потурбовано дяка П. Кеску й селян Йосипа Кравчука та Кузьму Цісара. Всі, що боронили священика, теж подіставали якісь „памятки". Треба знати, що майже всі, „звільнені" з церкви, були краю виснажені й недужі. В багатьох був вигляд страшний: лиця счорнілі, опухлі, очі завпалі, Температура сильно підвищена. Тяжко хворих і перестуджених нараховано понад 10, легко хорих біля 50. Звичайно, всі лягли, деяких треба було переносити. Уявіть собі: вісім днів у холодній церкві без їди й води!

Церква була знову запечатана й біля неї поставлено варту. Частину поліції залишено на місці. Негайно почалися допити, що не припиняються досі. Арештовано й відставлено до Луцька в розпорядження прокуратора б. учительку п. Ксеню Дембицьку (обвинувачують її за комунізм), побитого й хворого дяка Кеску й селян Йосипа, Гриця та Миколу Кравчуків. До краю виснаженого й хворого свящ. Сагайдаківського теж вивезено до Луцька, де наказано йому зголоситися до воєводи, а потім арештовано.

Дня 1. березня с. Жабче відвідав п. посол Вислоцький, а 5 березня п.п. посли Біляк і Заваликут, які зібрали матеріяли, що відносяться до описаних подій. Коли вивозили о. Сагайдаківського, селяни, забувши про себе, благали посла Вислоцького заопікуватися ним, щоби йому не сталося що в дорозі.

Очевидно, православних будуть судити.

ЖАДАЙТЕ французьких паперців до куріння. JOB
1510 6...

В пекучій справі.

(З приводу статті Е. П.: „Неминуча потреба Інституту Українознавства", „Діло", ч. 51.)

(Голос студента.)

Справу студій українознавства підносили вже нераз в ріжній формі одиниці зпоміж студентства, що відчували прогалину у тій ділянці своїх університетських студій. Чому наші наукові установи не пішли досі назустріч тим бажанням, видається дивним хіба тому, хто не знає нашого студентства; бо не винні тут українські наукові установи, тільки сам загал студентства через свою байдужність до тієї справи. Наші студенти кажуть, що не мають змоги вчитися рідної історії та літератури. Одначе, коли з весною 1926 р. зголосили свої виклади з українознавства деякі наші вчені, то з найбільшою байдужністю поставилося до цього студентство, яке поза дискусією про „праві" й „ліві" напрямки божого світа не бачать.... Тільки одиниці, завдяки яким животіють при „Студ. Громаді" научні секції студентів-історриків та українистів, стараються ріжними способами заповнити болючу прогалину у своїм знанні. Який вислід має їхня заохота поміж товаришами по фаху, нехай послужить факт, що коли на виклади історії у львівському університеті ходить до 150 (як не більше) студентів українців, то на реферат з обсягу рідної історії в домівці „Секції українських студентів-істориків" приходить ледви 15 осіб. З уваги на таке мале число заінтересованих годі турбувати перетяжених науковою працею та заробітком наших учених, які все таки по можности дуже радо подають вказівки тим студентам, що до них звертаються.

На жаль, останніх на таке велике число студентів, яке маємо у Львові, дуже мало. Загал звик нарікати, що хотів би, а не може науково працювати, немов би то наукова праця полягала на вивчуванні цієї або тієї партії української історії чи літератури. Складаючи вину на обставини, студенти не працюють ні трохи поза тим, що подається в університетських програмах. Доходить до того, що напр. студент, який на студентських вічах чваниться своїм патріотизмом, компромітується перед професором славянської фільольогії незнанням найпримітивніших, основних справ з цієї ділянки. Подібних фактів можна навести богато. Більшого сорому перед чужими для українського інтеліґента не може хіба бути!

Я не думаю піддавати в сумнів доброї гадки шан. автора про пекучу потребу заснування Інституту Українознавства, одначе не можу погодитися з його думками дотично наукової праці. Хто пише наукову працю, той не може обмежитися до самої семинарійної бібліотеки. Хто хоче досліджувати українську мову, літературу й історію, мусить у першу чергу пізнати методу дослідів над мовою, літературою та історією. А на-

---

— Грицько вже заручився? — питала Ксеня тихцем Стецька.

— Ще ні, та вже мабуть близько до того сумного факту! — І став розказувати тепер вже основно як то Грицько їздив мститися. Ксеня сміялася, її це бавило.

— А щож ви там робили?

— Що я там робив? Мене просив Грицько, щоб я поїхав і забавляв її батьків, коли він буде... прощатися з нею. І я поїхав, щоб їх забавляти, — відповів Стецько. Але в тій хвилині прийшло йому на думку: я мав забавляти її батьків, як ось Грицько тепер забавляє твоїх... І Стецько глянув у бік Грицька, що розмовляв з пан-отцем і панею-маткою і... якось дивно змішався збентежився. Його збентеження мабуть зрозуміла Ксеня. На хвилю замовкла. По хвилі-ж Стецько і Ксеня вибухнули рівночасно сміхом. Це звернуло увагу всіх. Пані-матка глянула на доньку й нахмарила брови. Казала очима: перший раз бачиш хлопця і вже регочешся до нього? А Грицько не мав чистого сумління і спитав:

— Ви обоє певно смієтеся з мене? Ой ти, Стецьку вже певно видумуєш на мене!

Але Стецько відповів поважно:

— Вір мені, друже, що ми не сміялися з тебе.

А те саме повторила і Ксеня:

— Ми, пане Грицьку, не сміємося з вас! — І знову спитала Стецька: — Якжеж це забавляли ви старих?

Відповів очима: я забавляв їх таксамо, як ось тепер забавляє Грицько твоїх, бо становище було подібне... Якіж чудові, безмежно глибокі твої очі!

Увечері, коли обидва були вже самі й мали лягати спати, промовив Стецько до друга:

— Знаєш, вона досить приємна, мила дівчина, має великі гарні очі, весела...

— Хто вона? — спитав Грицько.

— Та хто? Ксеня.

— Котра?

— Як то: котра? Та, що ми в неї.

Грицько став дразнити товариша:

— Ого! Стецьку, бачу, що ти вже пропав! За пару хвилин залюбився ти на смерть!

— Я залюбився? Чого зараз залюбився? Це кожний судить по собі! Думаєш, що коли ти сам пропав і залюбився на смерть, то вже й я мушу пропасти...

— О, перепрошую тебе, друже, я не пропав! Що пишу до неї вірші? Так, пишу, пишу як поет, але як людина я раз сказав, що її не хочу і так буде раз на все.

— Ага, буде! О, в те я вірю! Вірю! Тепер їздив ти прощатися та, їй Богу, що ти не скінчив того прощання! Я бачу добре, що за тиждень, а може і скорше ти знову поїдеш до неї, на... останнє прощання і знов і знов... але тільки ти так прощаєшся, бо з нею ти не зійдешся ніколи, ніколи! О, в те я вірю!

— І мусиш вірити, бо так воно буде! По собі не суди мене! Не думай, що я, як ти — побачив раз і вже залюблений по уха!

— Кажу-ж тобі щиро, по приятельськи, що я не залюбився, — відповів Стецько. — Не мав би в кім! Того зілля повно по божому світу! А що я говорю, що вона така мила, має такі гарні, великі очі — цеж преціњ ще нічого!

— Розуміється, що нічого, — промовив Грицько вже спокійніше і спитав: А ти звернув увагу на той її дзвінкий, милий усміх?

— Оось на те саме і я хотів тобі звернути увагу.

— А голос? Як сміється, то здається, що це не сміх, тільки щире золото сиплеться!

Стецько знов потакнув і докинув:

— А очі, очі! Чудові, великі, чорні...

— Вона-ж має ясні! — перебив Грицько.

— Ти-ж про кого?

— Про Ксеню.

— Ага, про свою, бо я думав, що про цю.

— Ага!

І так до пізна вночі вони шептали між собою. Вже давно погасили світло, в кімнату заглянув місяць і спостеріг, як на однім ліжку лежав Стецько, підперся на руку, звернувся до товариша й шептав. На другій постелі сидів напів роздягнений Грицько, підгорнув під себе ноги, скулився вдвоє і собі шептав до товариша. Шептали один до одного якісь дивні таємниці, а час до часу вибухали обидва придушеним сміхом, — бо не розумілися. Бо ось говорить Грицько, що вона така добра, добра і ласкава, а Стецько потакує і потакує в одно, та все розуміє він під словом „вона" кого іншого... То знов говорить Стецько, що вона має такі чудові кучері — і Грицько потакує і потакує. Аж згадав Стецько, що червоний цвіт фасолі чудово відбивався від її чорних кучерів, як Грицько починає реготатися і замічає, що вона не має чорних кучерів, тільки ясні.

— Ага, ти про ту, бо я думав увесь час про цю!

(Продовження буде.)

ні вчені, що бажають виховати науковий доріст серед молодої генерації і дивуються завсіди, чому так мало студентів береться до наукової праці, дуже радо подадуть вказівки в цім напрямі кожному.

Я думаю, що поданий автором під дискусію проєкт є доволі влучний. Застанова над цією справою відповідних наших чинників покаже, що вдасться виконати в цьому напрямі. Одначе, якби наслідком недостачі фондів або яких інших причин ця справа затягалася, то не треба ще з гої причини попадати в песимізм. Бо цьому лихові зможе дещо зарадити таки само студентство, коли більше як досі попрацює над поширенням та поглибленням свого знання в ділянці українознавства. А тоді з певністю вийде зпоміж нього значний відсоток добрих учителів педагогів, як і наукових сил.

М. А.

На новий шлях.

Установчі збори Повітового Союза Кружків „Рідної Школи" у Львові.

В останніх роках діяльности „Рідної Школи" щораз сильніше відчувалася потреба оживлення і скріплення рідно-шкільних позицій у Львові і львівському повіті.

В тій ціли Головна Управа „Рідної Школи" заініціювала заснування Повітового Союза Кружків Рідної Школи" у Львові, якого І. Установчі Збори відбулися дня 19. лютого 1929 в салі Бібліотеки „Просвіта" у Львові, Ринок 10.

Зборами проводив голова „Рідної Школи", радн. Ілля Кокорудз. У привітному слові зясував провідник пекучу потребу заснування Повітового Союза Кружків „Рідної Школи" у Львові, який оживив би і поширив би рідно-шкільну акцію у Львові й повіті.

Стан львівського повіту і напрямні діяльности Пов. Союза Кружків у Львові подав Іван Герасимович. Висвітлені у рефераті статистичні матеріяли про стан населення Львова й повіту виказують яскраву диспропорцію поміж цифрами гр. кат. душ населення і числом українців. Урядова статистика з 1. IX. 1928 виказує:

а) у Львові	гр.-кат.	27.860	а українців	19.866
б) в повіті	„	64.177	„	51.752
	разом	92.037	„	71.816

різниця біля 20.000 на некорись українців).

Натомісць рим.-кат. у Львові й повіті є 197.964, а поляків 223.738. (Ріжниця біля 26.000 на користь поляків).

При цьому слід зазначити, що ті офіціяльні дані не відповідають фактичному станові річи. Є громади, в яких по офіціяльній статистиці зовсім нема або є тільки один українець, а при голосуванні до останніх виборів впало там чимало голосів на українську лісту. Напр, по офіціяльній статистиці є в Зарудцях тільки 1 українець, а при виборах до сенату впало на 18-ку 121, на 19-ку 101 голосів, отже разом 222. У Зимній Воді по офіціяльній статистиці нема ні одного українця, а всеж таки найшлося 10 осіб, що віддало голоси на 18-ку і т. д.

Подаючи подрібно число гр.-кат. дітей по українських приватних і державних школах та окремо по польських школах у Львові, доходить референт до висновку, що поверх 400 гр.-кат. дітей є записаних у польських школах як греко-католики, а крім того є поверх 600 таких гр.-кат. дітей, що їх затягнено вже як римо католиків.

Ту тисячку українських дітей мусимо рятувати від національної заглади.

До 1. грудня 1925 було у львівському повіті на 143 народніх шкіл тільки 26 українських, які до нині стопніли майже безслідно. Новим ударом на народнє шкільництво взагалі, а на українське зокрема буде постепенне переведення комасації шкіл, вже зі слідуючим шкільним роком. Цей проєкт передбачує, що на місце 143 шкіл на 134 громад львівського повіту стане тільки 74 шкіл на кілька громад кожна. Тоді, очевидно, не остане ні одної чисто української державної школи в повіті. Цю справу повинен мати Повітовий Союз Кружків „Р. Ш." на увазі й заздалегідь розпочати акцію оборони укр. державного шкільництва.

Пов. Союз Кружків „Р. Ш." переводив би рідношкільну акцію в повіті у порозумінні зі всіма культурними й економічними установами на місцях, зважаючи в першу чергу на громади найбільше національно загрожені.

Завданням Повітового Союза Кружків „Р. Ш." на найближче майбутнє буде притягнення всіх українців під прапор „Рідної Школи", матеріяльна допомога школам і захоронкам „Рідної Школи" у Львові і повіті, створення оціночних комісій для усталення 1 проц. датків та припильнування, щоби їх ексекувати, угіднення й поширення діяльности всіх Кружків Львова й повіту та ріжні імпрези в користь „Рідної Школи".

Голоси в домагання в часі дискусії були: за поширенням сітки захоронок „Рідної Школи", за створенням залізного фонду „Рідної Школи", за видатнішою працею української інтелігенції, а зокремаж українського вчительства приватних і державних шкіл та за опікою й вихованням численної ремісничої молоді у Львові. Всі ці домагання ухвалено передати як дезідерати під розвагу Ради Пов. Союза Кружків „Рідної Школи" у Львові.

Одноголосно вибрана Рада Пов. Союза уконституувалася так: Д-р Володимир Ревюк — голова, Антін Крушельницький — м. голова, Августин Домбровський — секретар, о. Антін Каштанюк — скарбник, Охримович Степан, Скрентович Марія, Степан Копач, Михайло Воробець, Катря Лотоцька, Володимир Полянський і Ярослав Ґнип — члени. Іван Олійник, д-р Карло Коберський й Іван Сенів заступники.

Організаційний рух.

Турчанщина.

Дня 6-го березня п. р. відбувся в Турці н. Стр. Повітовий Народній Зїзд мужів довіря Національного Обєднання. На зїзді явилося 354 уповноважнених делеґатів з 38 громад з турчанського судового повіту (в цьому було 336 селян, 4 селянки, 8 священиків та інших). Не зважаючи на велике зимно і погані дороги, зїзд випав незвичайно гарно. Нарадам енерґійно проводив голова Пов. Нар. Комітету д-р Мирон Кондрат, адвокат з Турки. Прегарний популярний реферат про політичне положення українського народу та про працю Української Парляментарної Репрезентації виголосив посол Дмитро Великанович. Відтак виявзалася річева дискусія, в якій забирали слово численні делеґати як пп. О. Сандович, А. Горечко, о. дек, Гр. Мороз, В. Кричківський, д-р М. Кондрат і ін. Зїзд одноголосно ухвалив повне довіря як Українській Парляментарній Репрезентації так послови Дмитрові Великановичеві за дотеперішню діяльність. Ухвалено дальше ряд резолюцій, між іншим з протестом проти проєкту перебрання державою лісів і обговорено всі актуальні справи.

По широкому світі.

Т. зв. „Комітет трьох" — представників Ліґи Націй, складений з Чемберлена, Квінонеса Де Леон і Адатчі радитиме в Льондоні після 15-го квітня.

Італійський уряд скасував візи для американських підданих, щоби тим способом мати більше туристів.

Турецька преса заперечує, буцім-то Кемаль Паша недужий.

Розвязка воєнних німецьких відшкодувань, над якою радять фінансові знавці в Парижі, має бути основана на двох прінципах: 1. щоби справа довгу не мала характеру політичного, 2. щоби Німеччина не зазнала знижки марки при більших сплатах.

Сенат.

Признання дисп. фонду мін. Складковського.

Дня 11. березня на засіданні сенату голосували над бюдж. прелімінарем на 1929-30 р. Маршалок сказав, що ті части бюджету, до яких на сен. комісії не внесли ніяких змін, уважатиме принятими в соймовій стилізації. Сен. Янушевський (Визв.) поставив внесення приняти весь бюджет у сойм. стилізації. Внесення це відкинули 48 гол. проти 44. При голосуванні над бюджетом міністерства військових справ над внесеннями комісії про збільшення дисп. фонду того мін-ства на близько 2 міл. зол., скресленого соймом, внесення комісії впало (46 гол. за, 49 проти). Вислід цей викликав счудування, бо сенатори ББ мають у сенаті більшість, а саме 49 сенаторів на загальне число 111. В голосуванні над бюджетом міністерства внутрішніх справ на привернення дисп. фонду 6 міл. зол. мін. Складковському, також скресленого соймом, на 96 присутніх сенаторів голосувало за внесенням на привернення фонду 46, проти 42, а 8 карток було білих. Тож внесення комісії на привернення фонду перейшло. Цих 8 білих карток, завдяки яким привернено мін. Складковському дисп. фонд, віддало 6 сенаторів із НД, а 2 з НПР.

При кінці засідання сен. Пежинський у формальному внесенні домагався перевести щераз голосування над внесенням бюдж. комісії на збільшення дисп. фондів мін-ства військових справ, бо вислід голосування не відповідає укладові сил у сенаті. Проти цього домагання звернувся представник лівиці сен. Янушевський, кажучи, що таке внесення неумотивоване реґулямінам. Ухвалення резолюції сен. Пежинського могло би спричинити, що сенат ніколи не могтиме перевести ніякої ухвали, коли все буде реасумувати. Зі становищем сен. Янушевського згодився урядуючий віцемарш. Ґлівіц і не піддав внесення Пежинського під голосування. Опісля сенат уповажнив маршалка вставити до скарб. закона цифри, які вийдуть із сен. ухвал. Квоту для тяжко пошкодованих інвалідів збільшили з 3 на 4 міл. зол. Приняли внесення Нар. Кл., яке уповажнює міністра скарбу підвищити з евент. бюджетових надвижок додаток до платень державних функціонарів, суддів і прокураторів до загальної висоти 30 проц. дотеперішніх платень. Опісля приняли цілий скарбовий закон зі змінами, предложеними комісією. Голосування над резолюціями відложили до найближчого засідання сенату, якого речинець визначать пізніше.

Закон про судівництво у сенаті.

Дня 11. березня радила сен. правнича комісія в справі вибору референта для ухваленого соймом проєкту закона, що змінює деякі постанови розп. президента держави про устрій заг. судів. Клюб ББ предложив на референта сен. Пежинського. Сен. д-р Шрайбер (жид) зазначив, що справа ця викликала в соймі та в гром. думці боротьбу та конфлікти і прибрала політ. характер. Тому треба б призадуматися, чи ялося цей реферат віддати представникові проурядової партії, який згори має визначену мету, виходячи зі становища зовсім інакшого ніж ухвала сойму. Над тими заміткамн розвинулася довша дискусія, в якій сенатори ББ боронили свого становища. Сен. Макаревич (ХД) предложив, щоби крім референта вибрати й кореферента, який боронив би становища сойму. Внесення це відкинули і референтом вибрали сен. Пежинського.

—o—

Засідання сойму.

Марш. Дашинський скликав засідання сойму на середу. На денному порядку є 22 точки, але нема звіту слідч. комісії про поставлення мін. Чеховича перед держ. трибуналом. Одначе денний порядок може бути доповнений, коли комісія зуміє покінчити свою працю. Крім того на денному порядку є проєкт закона про побір рекрута, звіт правничої комісії, про скасування вимог про конечність докторату для виконування адв. практики на терені апел. судів у Кракові та Львові і окр. суд. в Цешині, звіт комісії пос. незайманости в справі домагання міністра справедливости на видачу судам ком. послів Варського та Бітнера і пос. Сель-робу Вальницького.

—o—

Справа 8-годинного дня праці.

Дня 11. березня отворили в Женеві сесію адміністраційної ради міжнароднього бюра праці. Анґлійський міністр праці Стіл Майтленд мотивував внесення анґл. уряду на ревізію міжнар. договору, заключеного в Вашінґтоні в справі 8-годиного дня праці. Міністр сказав, що ріжні позиції вашинґтонського договору є двозначні та що приноровлення їх натрапляє на труднощі. Бесідник домагався точнішого означення постанов, що торкаються тижня праці, надчисельних годин і т. д. Представник анґл. робітників Павлтен жаліється, що анґл. уряд ждав 8 і пів років із поставленням внесення про ревізію договору.

—o—

Троцький зв'льнений з інтернування.

Між Троцьким і послом СРСР у Царгороді Сурожем прийшло до порозуміння, на основі якого Троцький вийшов у неділю з будинку більшовицького консуляту та поселився у турецькім готелі. Сторожа, що пильнувала Троцького, відїде до СРСР. Троцький вислав до уряду СРСР, просьбу, щоби його другому синові позволили приїхати до нього.

—o—

Нагороди для поліцаїв і відзначення листаря.

Воєвідська команда держ. поліції признала нагороди поліцаям Панкевичеві та Бобакові. Перший з них одержав 500, другий 300 зол. Крім того обох предложили гол. команді до відзначення. Листаря Кохановського, який оборонився перед напасниками, представили до відзначення срібним хрестом заслуги. Стан здоровля раненого поліцая Бобака, який ще є в шпиталі, значно поправився.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·88·00—8·88·50, канадійський долар 8·82·00—8·82·50 чеська корона 0·26·40—0·26·70 австрійський шлінг 1·25·00 1·25·50 румунська лея 0·05·00—0·05·50 французький франк 0·34·50 0·34·80, швайцарський франк 1·71·23—1·71·30 фунт штерлінґів 43·10·00—43·60·00, радянський червінець 17·30—18·36

НОВИНКИ

— **Свято української культури у Варшаві.** Дня 2-го ц. м. з ініціятиви й під протекторатом проф. І. Огієнка відбувся у Варшаві, у прегарній салі „Т-ва Техніків", вечір, присвячений українській культурі. Головною точкою вечора був реферат проф. І. Огієнка на тему „Тернистий шлях української культури", — реферат дуже цікавий і виголошений з питомим ш. прелегентові темпераментом, дарма, що може дещо односторонній (про мартирольогію української культури на інших землях поза російською займанщиною і про розвиток культури не було мови). Другий реферат виголосив п. А. Коломиєць (студент) про значіння Шевченка для поневоленої нації. Решту дуже довгої програми виповнювали точки концертового, музично-вокального, характеру, з яких до справді мистецьких продукцій належить зарахувати виступ струнної орхестри, що відіграла цілу оперету „Запорожець за Дунаєм". Підкреслюючи з признанням ініціятивність та активність української варшавської громади в уладжуванні таких вечорів, у даному випадку не можна стриматись від уваги, що слід було порвати з традицією старих галицьких провінціональних концертів, уладжуваних по принципі: „чим більше — тим краще". З уваги теж на скромні сили виконавців-студентів, може краще — кажучи мимоходом — було би, колиб отой вечір названо теж скромніше, а не „концертом-академією" і „Святом Української Культури". — (ВП.)

— **Краєвий з'їзд кожухарів і білоскірників** уладжує в короткому часі Краєве Товариство господарське „Сільський Господар" у Львові, вул. Зиморовича ч. 20. Товариство просить всіх кожухарів та білоскірників, а також тих, що знають їх адреси, щоби подали їх списки по поодиноким білоскірничо-кожухарським гніздам (місцевостям), щоби можна вислати їм запрошення на цей з'їзд. Завданням з'їзду буде підготовити краєву українську організацію кожухарів та білоскірників, тому присутність якнайбільшого числа заінтересованих є конечною.

— **Шкоди на залізниці.** Цьогорічні морози спричинили на залізничих шляхах такі великі шкоди, що їх не можна навіть приблизно означити. У першій мірі пішли величезні кошти на очищування шляхів від снігу, що вкривав їх кілька разів. Далі в неодному місці треба було направляти шини. Залізничі каси втратили багато гроша наслідком ослабленого товарового руху, а навіть особового. Непевність, чи вантаж і людина дійде на означений час на означене місце, стримувала багато осіб від висилок і подорожі. Досі багато поїздів застрягло в дорозі і жде аж сонце дасть собі раду з горами снігу.

— **Особисті вісти.** Дня 4. березня ц. р. відбулася у великій салі університету в Відні промоція на доктора всіх лікарських наук — студ. мед. Василя Стефурака.

— **Ріжні вістки.** Мадярський уряд має звільняти всі нові будівлі від податку на 35 літ, щоби цим способом причинитись до оживлення будівельного руху. — Льорд Ротермір жертвував 100 тисяч пенго на будову памятника відомому мадярському патріотові Ракочому в Будапешті. — У мексиканській вязниці в Тампіко вязнична сторожа застрілила 7 вязнів, що хотіли втікати. — У Парижі арештували панка Ляфіта, в якого найшли крадені три образи італійських мистців, вартости кількох міл. — У Берліні на лицитації купила нім. фірма Бресляуера рукопис Шопена „Польонез Ас-дур" за 9.050 марок. — У Зербсті 9-літній хлопець застрілив свою маму, граючись револьвером батька. — Померла мати франц. фільософа Бергсона в 99 р. життя в Льондоні. — У Сорібнен (стейт Небраска) вибухли скрині з динамітом призначені для проколювання криг на ріці; є 4-ох убитих і 30 ранених. — Згорів славний історичний замок з XIII. ст. у Німеччині: Зімбурський; згоріло 4500 рідких книжок. — Два учасники експедиції „Крассіна" Самойлович і Чухновський, що їхали ратувати Нобіле, дають відчити про свою виправу в Парижі.

— **Зріст уродин і подруж.** „Видомосці статистичне" передають цифри про зріст населення за ІІІ-тє четвертьріччя 1928 р. У цьому часі було у всіх Польщі 58.904 подруж, себ-то 7,8 проц. на 1000 осіб, уродин 243.891 (32,3 проц. на 1000 осіб), а випадків смерти 118.975 (15,1 проц. на 1000). Отже природний зріст є 199.916 осіб (17,2 проц. на 1000). Скількість подруж є також великим зростом у порівнанні з 1927 р.: вона збільшилась на 20 проц.

— **Заворушення в Бордо.** У великій французькій пристані, місті славнім вином, портові вантажники почали виявляти своє невдоволення демонстраціями. Двох із них арештували. Тоді 2-тисячна юрба, співаючи „Інтернаціонал" з червоними прапорами пішла під вязницю. 300 маніфестантів пробувало виважити ворота і освободити вязнів. Для розпорошення юрби приїхала поліція та жандарми. У бійці кілька осіб було ранених. Маніфестанти обкидали поліцію камінням і пляшками. Ця сутичка тривала більш години. 8 робітників арештували. У відповідь на це синдикат портових вантажників проголосив загальний страйк. Праця у пристані припинена.

— **Предки Гувера німці.** Американське геральдичне т-во ствердило на підставі генеальогічних дослідів, що американськ. президент Гувер виводить свій рід у простій лінії від Андрія Губера, що уродився у Баден-Баден і звідти виемігрував до Америки у 1740 р.

— **Кулідж приватною особою.** Бувший американський президент Кулідж, передавши офіціяльно свій уряд Гуверові, виїхав на невеличкий хуторець в Нордгемптон. Після королівського життя в „Білому Домі" він вернеться знову до простого, скромного життя. За дім у Нордгемптоні він платить 40 дол. комірного; його жінка має там лише одну служницю. Кулідж любить таке життя. За час свого президентства він заощадив таки... з 3 міл. золотих. Крім ріжних пропозицій, над якими він може думати на селі, йому пропонують редакцію політично-економічної частини в „Американській Енциклопедії", де йому обіцяють по 1 долярові за слово!

— **Двійник Форда.** У 58 р. життя помер в Америці фотограф Вальтер Едвардс, якого знали там усі, завдяки незвичайній схожости з Фордом. Він мав не тільки вигляд Форда, але і його голос, рухи та манери. Едвардс мав фотографічно-інформаційне бюро для часописів, яким постачав денні сензації. Його кариєра почалась також від сензаційного дня. У 1916 р. він поїхав зі своїм апаратом, щоби зняти весільний хоровід еспанського короля Альфонса. Надїхала королівська карита. Апарати всіх фотографів затріщали. В цю-же мить анархіст кинув на кариту бомбу. Едвардс мав не менше щастя, що й король: його єдиний апарат зняв оцю сцену замаху. Американські газети платили за цю знимку великі гроші. Едвардс нераз був приневолений давати інтервю впертим журналістам, які не вірили, що він не Форд, а після цього спростовувати їх.

— **Ідеальна вязниця.** Німецька преса повідомляє, що в Вестфалії, в Герд, відкрили „ідеальні" обставини в тамошній вязниці. Що ночі арештанти виходили з неї до міста, а управа вязниці сама давала їм „світський" одяг, навіть смокінги, чорні краватки і крохмалені сорочки на забаву. Над ранком вязні вертались до своїх келій і спали до вечора. Така ідилля тривала кілька місяців і тяглась би може роками, якби один із вязнів не злегковажив собі вибачливости та чемности своїх „настоятелів" і не вибрав справжньої свободи, замість ідеальної вязниці. Пішовши вечером на забаву, він більше не вернувся. Управа вязниці не могла затаїти неприсутности арештанта. Почалося урядове слідство і воно ствердило, що не тільки вязничні сторожі, але й сам директор вязниці брали постійні хабарі. Всі вони станнуть перед судом.

Громадяни! Поголовним членством дамо доказ перед світом нашої свідомости і національної гідности. Тому мерщій в ряди членів „Просвіти".

З судової салі.

Під замітом кольпортажі летючок У. В. О.

В понеділок дня 11. березня ц. р. почалася розправа проти Костя Огородника, 23-літнього селянина і двох студентів львівської техніки: Юліяна Гошовського і Степана Новицького, обвинувачених за кольпортажу летючок У. В. О. Саля виповнена по береги цікавою публикою.

Розправі проводить радн. Ангельський, а як вотанти засідають радн. Міхальський і радн. Згуральський. Обвинувачує прокуратор Ланевський. Боронять всіх трьох обвинувачених оборонці д-р Ганкевич і д-р Старосольський.

Акт обвинувачення каже, що обв. К. Огородник, голова „Сокола" в Фалиші, пов. Стрий, кольпортував летючки У. В. О. між сільською молоддю в своїм селі, бо в нього при ревізії дня 9. XI. 1928 р. знайдено 19 летючок. Обв. Огородник признався, що згадані летючки У. В. О. одержав від обв. Ю. Гошовського, студ. техніки, який боронився знов тим, що одержав їх від обв. С. Новицького, також студ. техніки Обв. С. Новицький зізнав, що ті летючки одержав від незнакомої йому особи на головнім залізничім двірці у Львові та передав їх обв. Гошовському. За те прокуратор підозріває його, що він був у контакті з У. В. О. Тому прокуратура обвинувачує всіх трьох за злочини: головної зради по думці §§. 58 ц., 59 ц. к. з. і нарушення публичного спокою по думці § 65 а. к. з. з приноровленням § 34 к. з.

Переслуханий свідок Ган, комісар поліції у Стрию, піддержав своїми зізнаннями акт обвинувачення в цілій його основі. Тому, що другий прокураторський свідок Ожгович, не явився на розправі, трибунал відложив розправу на 18. березня ц. р. На тому й перервано понеділкову розправу.

Д-р Ростислав Білас
орд. при вул. Коперника 48.
1.06 1—2

З театру.

Кооперативна Український Театр під дир. И. Стадника. А. Толстой: „Любов — книга золота"; пєса в 3. діях.

Ідея пєси майже Молієрівська; це змодернізована сатира у ролі „Смішних чепурух" — сатира на версальську моду перещіплену на російський ґрунт у добі Катерини Великої. Молода княгиня, що вийшла за старого, ще й старосвітського князя нудьгує страшенне серед своїх самотних хоромів на селі. Безсильна — жалується на свою долю листом до цариці. Тоді цариця пересилає їй модну книжку всю надихану чарами французького зіпсованого двору, закоханого в пасторалях і буколіках перелицьованих на свій лад. Золота книжка про кохання, що є підручником доброго тону та порадником у всіх нюансах любовних справ, стає кодексом молодої княгині. Навіть її муж, що бунтується проти неї, мусить піддатися її законам.

Якої катавасії натворила ця книга еротичних мудрощів у голові 18-літньої княгині і в її середовищі — на це варт поглянути. У нашім театрі давно вже публика не сміялась так щиро на поважній пєсі як у І-ій дії після лектури деяких „золотих думок" зі „Золотої Книги". Нелегко передати на нашій сцені обстановку та настрій такої пєси. Треба навіть дивуватись, що дирекція нашого театру зважилась на виставу такого наскрізь французького твору, що домагається вибагливих одягів, манер і перш за все — нюансів. Якщо зважити матеріяльні засоби такого театру та повну технічну непригожість нашої сцени, треба признати, що вистава була приємною несподіванкою для дуже нечисленної публики.

Театр, що мусить ставити одну премієру за другою не може домагатись від своїх перетомлених акторів, щоби вони знали ролю вже на першій виставі. Зате треба подивляти живість і всесторонність таких акторів, що одного дня грають козаків у „Невольнику", другого виголкують в оперетці, третього грають російських версальців.

Пєса дуже дбайливо вирежесирована арт. Соколовським, який дав знамениту постать затурканого старого князя. П. Тамара Гаманська, що виступала гостинно, була в тоні та рухах дуже доброю, а як на дебютантку кращою, ніж можна було сподіватись. Незрівнаним був п. Рубчак; сцена відчитування книги в дяківськім тоні викликала бурю оплесків. П. О. Кривицька в ролі цариці Катерини мала нелегке завдання; її поява робила зрозумілою боротьбу адютанта, що мусів вибирати між царицею і княгинею. П. Бенцаль у цій ролі почував себе як досвідчений актор. Другорядні ролі обсаджені так само добре.

Всій пєсі бракувало лише прискореного темпа: гра в 2-ій і 3-ій дії повинна була перейти в тон гротески, щоби авдиторія не могла брати лірично-трагічних місць занадто поважно. М. Р.

Нові книжки й журнали.

Юліян Бачинський: „Большовицька революція і українці". Критичні замітки. Друге доповнене видання. Берлін 1928. Накладом автора. Стор. 135., форм. 16°.

„Войовничий Матеріяліст". Збірник І. під редакцією Берковича В., Генеса С., Гірчака Е., Демчука П., Полякова І. (природознавство), Слуцкіна А. (природознавство), Степового Г. і Юринця В. Видання „Українського Інституту Марксизму-Ленінізму" Фільософсько-Наукове Т-во „Войовничий Матеріяліст" України. Накладом Державного Видавництва України. Харків 1929. Стор. 388. Форм. 4°.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Rzeczypospolitej Polskiej. Rok XII. Nr. 3. Warszawa, 29. lutego 1929.

Присилайте негайно коляду та списки громад і гуртків, що колядували на „Рідну Школу", щоби втягнути їх у загальний список пєвітів і громад, який ладить до друку Головна Управа „Рідної Школи" у Львові, Зиморовича ч. 10

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок 12-го, г. 7·30 веч. „Намисто Мадонни.

Кіна.

„Аполльо“: „Любовна ніч засудженого“.
„Лев“: „Адютант“ (Замах на царя) з Мозжухиним.
„Оаза“: „Граф Дашіщев“.
„Палас“: „Останній монарх“.
„Фатаморгана“: „Жінка це гріх“.
„Хімера“: „Царський курер“.

Програма радіо.

Середа 13-го.

Льондон (356). 19·45 Легкий клясичний концерт. 17·45 Органи.

Париж (1744). 13·45 Концерт. 18·45 Пате.

Берлін (475,4). 17·00—18·00 Орхестра.

Мюнхен (536,7) 16·00 Легка музика. 20·00—21·00 Військова орхестра.

Гамбург (391,6). 19·25 Опера „Дон Карльос“.

Штутгарт (321,2). Композиторський концерт.

Ляйпціг (361,9). 16·30 Радіоорхестра.

Відень (519,9) 20·15 Концерт Франца Шмідта.

Штокгольм (438). 20·00 Опера „Ромео і Джулієта“.

Москва (1450). 20·00. Симфонічний концерт.

Харків (477). 10.00—12.00 Робітничий концерт. 17·30—18·00 Дошкільне виховання.

(1·80). 17·00—18·00 Курс укр. мови. 20·30 Підвищення врожайности.

Варшава (1385,7). 17·55 Оперова музика. 20·10 Концерт солістів.

Четвер 14-го.

Льондон (356). 17·00 Тріо. 20·45 Військова музика.

Париж (1744). 15·45 Симфонічна музика. 18·45 Пате. 20·30 Симфонічний концерт.

Берлін (475,4). 16·30 Концерт: віольончеля, фортепян, спів.

Мюнхен (536,7) 15·20 Концерт цитристів 19·30 Опера.

Ляйпціг (361,9). 21·00 Камерна музика.

Гамбург (391,6). 16·15 Форт. концерт.

Відень (519,9). 16·00 Легкий квартет. 20·40 Ріжні серенади.

Москва (1450). 18·30 Симфонічний концерт.

Харків (1680). 17·00 Музична самодіяльність. „Духова орхестра“. 18·20 Камерний концерт.

(1680). 18·00 Камерний концерт. 23·00 Музична трансляція.

Варшава (1385,7). 12·55 Концерт Фільгармонії. 17·55 Камерний концерт. 22·20 Танкова музика.

Спішіться з висилкою членських вкладок до Т-ва „Просвіта“. Нехай ні одного не буде між нами, який не став би в ювилейному році його членом.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Всіх Товаришів, абсольвентів гімназійних, які в шкільному році 1916/17 були учениками VI. кл. Філ. акад. гімназ. у Львові, проситься подати свої адреси в ціли зорганізування 10-літнього товариського зїзду. Негайні зголошення проситься слати на адресу: Іван Теслюк, Львів, вул. Косцюшка ч. 1 а. „Маслосоюз“. — За ініціяторів: **Гуцало Володимир, Смішко Маркіян, Флис Михайло, Теслюк Іван.** 1571 3—3

Рідка нагода научитися вишивання низом! Кооп. Українське Народне Мистецтво у Львові устроює одноттижневий курс вишивання низом під проводом учительки з Косова. Наука відбуватиметься буде в вечірніх годинах. Початок курсу второк 12/III. — Зголошення п найдовше дня 11-го і 12-го н. м. Адміністрація „Нової Хати“, Львів, Ринок ч. 39/I. 1601 2—2

Надзвичайні Загальні Збори Кружка „Рідної Школи“ УПТ. в Чорткові відбудуться в понеділок дня 25 березня н. р. о год. 11-ій перед полуднем, в салі „Народнього Дому“ зі слідуючим порядком нарад: 1) Справа будови дому „Рідної Школи“ УПТ. в Чорткові. 2) Справа Бурси „Рідної Школи“ УПТ. в Чорткові. 3) Перевибір Старшини Кружка. 4) Внески і запити. — Представникам українських установ в суміжних повітах будуть висилані окремі запрошення. 1—1

Руханковий Вечір „Сокола Батька“ відбудеться в пятницю дня 15. березня 1929 р. в салі Музичного Тов-а ім. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5. Початок 7·30 вечером. Програму Вечера подасться завтра. — **Старшина „С.-Б.“** 1605

Сокільський Вечір! Руханкове Т-во „Сокіл-Батько“ у Львові уладжує в пятницю дня 15. березня 1929 р. в год. 7·30 вечером в салі Лисенка при вул. Шашкевича Сокільський Вечір з нагоди 35-літнього ювилею „Сокола-Батька“. Програма: 1. Вступне слово. 2. Вправа палицями. 3. „Катарина“ (танок). 4. Вправи хустинами. 5. Вежі. 6. Вправи вільноруч. 7. Вежі на кони. 8. Вправи шабельками. 9. Вежі — образи. 10. Вправи на кони. 11. Вправи на поручах. 12. Вежі. — Початок точно в год. 7·30 вечером. Вправи відбуватимуться при звуках орхестри. — Білети в ціні від 1—3 зол. можна вже набувати в канцелярії „Сокола-Батька“, вул. Руська ч. 20, а в дні Сокільського Вечера від год. 6. веч. при касі.

Позір Борининщина! В неділю дня 31-го березня (марта) 1929 року відбудеться в год. 12-ій в полудне в салі „Просвіти“ в Борині Партійний Зїзд мужів довіря Українського Нац.-Дем. Обєднання з усіх сіл судового повіту Борині. Зїзд відбудеться на основі §. 2. закона про збори, за розісланими запрошеннями, які проситься делегатів принести зі собою. На порядку нарад політичний реферат і звіт з діяльности Української Парламентарної Репрезентації посла Дмитра Великановича, а також справи організаційні Турчанщини, а зокрема Борининщини.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПЛАТИМО високі ціни за золото, бриланти і перли Домбровскі-Розважевскі, Львів, (Готель Жоржа), вул. Академічна ч. . Оцінка безплатно. 13 6 38—

СТАРШЕ ПОДРУЖЕ пошукує до товариства інтелігентну жінку, милої вдачі, середнього віку, що могла би читати голосно українські і польські книжки. — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „енерит“. 1602 2—2

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у Львові добре знана фірма **Іван Зельтенрайх** Львів пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло плачу найвищі ціни. 3 144-?

ЛЕКЦІЇ російської мови може уділяти тільки групами. — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „російська мова“. 160? 1—1

ЯРОСЛАВ ДОРОЖИНСЬКИЙ студ. прав, уневажнює згублену студентську легітимацію (Dowód sobisty), видану Деканатом правничого виділу У. Я. К. у Львові. 1609 1—1

НА рати Матераци 3 подушки 30 зол. Волосяна 75·—. Вкладки дротяні ?6·—. Канапи до розкладання гобеленові 55·—. Фотелики розкладані 45·—. Гобеленові отомани 55 —. **Ліжка** сіткові 40·—. Вішада стоячі 25·—. Умивальки 5·—. Ліжко мосяжне 20·—. Дитячі біді лякеровані 50·—. Фабрика ЗАКС, вул. Личаківська ч. 132. 1611 1—4

ІНТЕЛІГЕНТНОГО хлопця практиканта до склепу мануф. і обуви, прийме „Родоган“, Львів. Ринок ч. 43. 1604 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Лікар Загального Шпиталя

Д-р Софія Парфанович

ординує в жіночих і дітячих недугах від 2—4

1552 **при вул. Домагалічів 2.** 4—5

Д-р Александер Мальчик

Львів, вул. Лоньского ч. 8.

против вулиці Шашкевича.

ординує у внутрішніх і жіночих недугах, лічить кремінною лямпою і дітермією.

1450 Просвітлення Рентгеном. 12—12

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.

Серпломбування витаючися зубів пльомбування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті після найновішої системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. Урядникам і студентам значна знижка. Тел. 65 73.

1554 5—5

Підчас коли Rinso пере можна занятися цированням.

КОЖНА газдиня має стільки ріжних домашніх занять, що дійсно не вільно її без потреби тратити час і нарнувати здоровля пранням білля на давний хибний лад. Треба направляти убрання і рукавички, цирувати панчохи, варити їжу, одним словом — сповняти обовязки, які забирають дуже богато часу. Відколи істнує Rinso наступив радикальний та корисний переворот у тій ділянці, уступили труди получені давно з пранням — біль хребта і червеність рук — а крім цього лишається богато часу.

Rinso діває само і успішно.

Білля переться МОКНУЧИ в розчині Rinso, а через цей час газдиня сповняє якісь пильні домашні заняття — це є задачею Rinso. Вмістимість пачки розпустити в киплячій воді і влити до бадії наповненої до половини літною водою. Мочити білля через кілька годин, а відтак основно сполікувати і..., прання скінчене.

Rinso до варення білля.

Хто завсіди варить білля, цей без Rinso не може обійтися — Rinso є певне, завсіди успішне і завсіди є на висоті своєї задачі. Rinso можна уживати як на студено так і на горячо та до варення.

Rinso продають тільки в пачках.

Rinso

ДАРОМ ПРІБКА

КУПОН. До фірми „Rinso“ Спілки Акц. Почтова Скринка 47% Головна Почта, Варшава — Прошу о безплатне присилання мені прібного пакету Rinso, що вистане на пробне прання.

Імя і назвисько ——————

Адреса ——————

Д. 56. Б. (Проситься о читке письмо.)

К. Р. 26—

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 Пересвітлення Рентгеном. 7—21

В будуарі кожної **елеґантної жінки** царює славна **французька водка**

„BRAZAY“

1589 а) Жадайте скрізь! 1—4

24 зол.	СТОЛОВЕ НАКРИТТЯ	24 зол.

з хінського срібла: 6 ложок, 6 вилок, 6 ножів і 6 ложочок тільки у

Б. ҐРИНБЕРҐА, Львів,

ул. Сикстуська ч. 4 Тел. 53-2

1599 1—2

ЛІЖКО полеве „Патент“ з матерацом, займає як найменше місця **30 зол.** На провінцію висилаю по одержанню задатку. — Фабрика **ЗАКС** Львів, вул. Личаківська ч. 132. 1610 1—4

Особисте. У справі чести, що виникла між п. Миколою Двулітом і п. Евстахом Иосифом Насальковським на тлі образи українського народу дня 4 березня н. р., заявляємо, що на реквізицію п. Двуліта спір полагоджено судом чести дня 9. березня 1929 р. — Станислав Шмідт, Павел Бр. Домішевский, Володимир Гірняк (junior), Петро Сеньків.

1667 1—1

Подяка.

По невіджалованій тяжкій втраті Найдорожшої Мами, Бабці і Прабабці бл. п. Йосифи з Шухевичів Рожанковської відчуваємо потребу серця зложити отсею дорогою щиру подяку усім тим, що з обовязку свого звання, та широкочливого серця несли поміч та розраду у тяжких послідних хвилях Дорогої Покійниці, та по смерти звеличали її память участию у похоронах. Тому дякуємо щиро Вп. Директорови Хмельовському за духовну розраду і благословення на вічну путь; — Впп. ОО. Шамбелянови Д-ру Юрикови за провід у похоронах та теплі слова прощання, Впп. ОО. Сов. Підсонському, Мадому, Хмельовському Мазікевичові, Боговиковому і о. Побігущії та його хорови за участь у похоронах. З окрема складаємо щиру подяку Вп. Д-ру Залужному за довголітну сталу опіку лікарську, — а за приязну розраду старости та відвідини Вп. Паням Чарниодовій, Гаврилюковій, Гесдевій, Пойковій, Маркевичевій, Олесницькій, Скобельській, Струсевичевій, Хмельовській, — та усім жичливим незнакомим, що докинули грудку на Дорогу нам свіжу могилу передаємо щире Спасибіг! — *Чаржі: Ігнатій Чайковський, Ольга і о. Володимир Чайковські, Ірина і Д-р Маркіян Рожанковські, Ірена і Теодор Рожанковські, Евгенія і д-р Володимир Пертинові — діти. Софія і д-р Іван Панкевич, д-р Богдан Керенсвич, Анна і о. Михайло Чайковські, Стефанія і о. Иосиф Чайковські, Ніуся Мелания, Ярослав, Одарка, — Иосифа Володимир, Ярослав і Стефанія Рожанковські, Мирон, Анна Олена, Ярослав, Одарка, Софія і Ганна Пертинові внуки — Туся Панкевичівна, Володимир, Наталя і Марія Чайковські* правнуки. 1595

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.